

Programmabegroting 2020

GGD Noord- en Oost-Gelderland

VASTGESTELD D.D. 4 JULI 2019

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	4
2.	Zienswijzen gemeenten op Uitgangspunten voor de begroting 2020	5
2.1.	Instemmende zienswijzen	5
2.2.	Reactie DB op onderdelen zienswijzen gemeenten	5
3.	Tijdsplanning	7
4.	Kerngegevens begroting 2020	8
5.	Bestuurlijke kaders	12
5.1.	Gemeentelijke organisatie voor publieke gezondheid	12
5.2.	Bestuursagenda.....	12
5.3.	Indeling GGD-taken	13
6.	Wijzigingen ten opzichte van 2019.....	14
6.1.	Herinrichting programma's programmabegroting	14
7.	Programma Jeugdgezondheid	15
7.1.	Wat willen we bereiken?	15
7.2.	Wat gaan we ervoor doen?	15
7.3.	Wat mag het kosten?	16
8.	Programma Algemene gezondheidszorg	17
8.1.	Wat willen we bereiken?	17
8.2.	Wat gaan we ervoor doen?	17
8.3.	Wat mag het kosten?	18
9.	Programma Kennis- en Expertise	20
9.1.	Wat willen we bereiken?	20
9.2.	Wat gaan we ervoor doen?	20
9.3.	Wat mag het kosten?	21
10.	Inwonerbijdrage en organisatieprojecten	22
10.1.	Wat willen we bereiken?	22
10.2.	Wat gaan we ervoor doen?	22
10.3.	Wat mag het kosten?	22
11.	Overhead.....	23
11.1.	Wat willen we bereiken?	23
11.2.	Wat gaan we ervoor doen?	23
11.3.	Wat mag het kosten?	24
12.	Paragrafen.....	25
12.1.	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	25
12.2.	Financiering	27

12.3.	Bedrijfsvoering	28
13.	Financiële uitgangspunten	29
13.1.	Uitgangspuntennota 2020	29
13.2.	Indexering	29
13.3.	Overzicht baten en lasten 2019-2023 per programma	33
13.4.	Overzicht baten en lasten 2019-2023 GGD NOG totaal	34
13.5.	Geprognosticeerde balans en aansluiting EMU saldo	35
13.6.	Staat van activa	37
14.	BIJLAGEN	39
14.1.	Bijlage A: Toelichting indexering	39
14.2.	Bijlage B: Inwonerbijdragen per deelnemende gemeente	41
14.3.	Bijlage C: Overzicht zienswijzen gemeenten op de Uitgangspunten 2020	42

ALGEMEEN DEEL

1. Voorwoord

Programmabegroting

In december 2018 ontvingen de raden en colleges van B&W de uitgangspunten voor de begroting 2020. In deze Programmabegroting zijn deze uitgangspunten verwerkt. In hoofdstuk 2 gaan wij in op de zienswijzen op deze uitgangspunten die wij van de gemeenten hebben ontvangen.

Zienswijzen indienen vóór 12 juni

Wij verzoeken de raden die hun zienswijze op deze ontwerpbegroting willen geven om vóór 12 juni 2019 te reageren. De Wet gemeenschappelijke regelingen schrijft deze achtweken-termijn voor. U kunt in uw afweging over de begroting 2020 ook de voorlopige Jaarrekening 2018 betrekken. Deze ontvangt u vóór 15 april 2019.

Het Algemeen Bestuur, met de wethouders publieke gezondheid van de 22 gemeenten, beslist op 4 juli 2019 over de Programmabegroting 2020.

Ook met voorlopige reacties of standpunten kunt u ons helpen bij de voorbereiding van de besluitvorming in het Algemeen Bestuur. U vindt op pagina 7 het volledige tijdschema van de procedure voor de Programmabegroting 2020.

Nadere informatie

Als u vragen heeft, kunt u contact opnemen met:

- R. Schwebke, controller, 088 443 3525, r.schwebke@ggdnog.nl.
- M. de Vries, beleidsadviseur, 088 443 3401, m.devries@ggdnog.nl.

Warnsveld, 13 maart 2019
Het Dagelijks Bestuur

D.W. ten Brinke
directeur publieke gezondheid

G. van den Berg
voorzitter

2. Zienswijzen gemeenten op Uitgangspunten voor de begroting 2020

2.1. Instemmende zienswijzen

In december 2018 hebben de raden en colleges van B&W een brief met de uitgangspunten voor de begroting 2020 ontvangen. Gemeenten konden tot 1 maart 2019 hun zienswijze indienen. Later ontvangen zienswijzen hebben wij ook meegenomen.

Een aantal gemeenten heeft geen zienswijze ingediend. Een deel van de gemeenten die wel een zienswijze hebben ingediend staat achter de uitgangspunten. Een ander deel heeft bedenkingen bij de wijze van indexeren.

Daarnaast pleiten enkele gemeenten ervoor geen extra middelen op te nemen voor het programma 'Nu Niet Zwanger'.

Voor een overzicht van de reacties verwijzen wij u naar bijlage C op blz. 42 en verder van deze programmabegroting.

2.2. Reactie DB op onderdelen zienswijzen gemeenten

Indexering

Er zijn door verschillende gemeenten bedenkingen geuit tegen de wijze van indexering. Deze indexering is in juli 2015 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Voor het opstellen van de programmabegroting 2020 is het niet haalbaar om een andere wijze van indexering toe te passen.

Gelet op de ontvangen reacties willen wij het komend jaar in overleg met gemeenten om met elkaar van gedachten te wisselen over de wijze van indexeren en eventuele alternatieven te verkennen.

Programma Nu Niet Zwanger

'Nu Niet Zwanger' is een landelijk preventieprogramma dat gericht is op het voorkomen van kwetsbaar ouderschap. Dit programma wordt landelijk uitgerold in de periode 2018 – 2020 en uitgevoerd in 25 GGD-regio's. In 2018 en 2019 is dit programma bekostigd uit de balanspost seksuele gezondheid. Wij streven naar gemeentelijke financiering in het jaar 2020. De wijze waarop, collectief of plusproduct, is nog nadrukkelijk onderwerp van overleg tussen gemeenten en GGD. Dit overleg vindt in 2019 plaats.

Voorstellen tot bezuiniging

In de zienswijzen van de gemeenten Brummen en Zutphen wordt de GGD gevraagd te komen tot een bezuiniging. Beide gemeenten stellen voor rond de 5% te bezuinigen. Wij hebben de lijn dat een discussie over bezuinigingen moet plaatsvinden op basis van een inhoudelijke takendiscussie in het bestuur.

Wij zien op dit moment geen breed gedragen wens voor deze bezuiniging.

Inzicht in verhoging bijdrage Publieke Gezondheid Statushouders

De gemeente Brummen geeft aan het niet vanzelfsprekend te vinden dat de verhoogde bijdrage voor publieke gezondheid voor statushouders jaarlijks wordt toegepast. Het betreft in 2019 een verhoging van €0,36 per inwoner. Het is voor de gemeente Brummen niet duidelijk of deze verhoging van de inwonerbijdrage op langere termijn nog noodzakelijk is. Zij verzoeken de GGD om hierover meer inzicht te verschaffen. Uiteraard zijn wij bereid om inzicht te verschaffen in de verhoging van de inwonerbijdrage. Wij sluiten dit met de gemeente Brummen kort en informeren ook de andere gemeenten hierover.

Bespreking concept-Programmabegroting 2020 in Algemeen Bestuur GGD NOG

Het Algemeen Bestuur heeft de concept Programmabegroting 2020 op 11 april 2019 besproken. Daarin is uitvoerig gesproken over de indexeringsystematiek en de noodzaak tot bezuinigingen bij een aantal gemeenten, zoals hierboven genoemd. Het AB heeft besloten dat een ambtelijke commissie van gemeenten en GGD zich gaat buigen over de indexeringsystematiek vanaf begrotingsjaar 2021. Daarnaast hebben wij toegezegd dat wij onderzoeken waar besparingen mogelijk zijn om te komen tot een verlaging van de inwonerbijdrage over het begrotingsjaar 2020.

3. Tijdsplanning

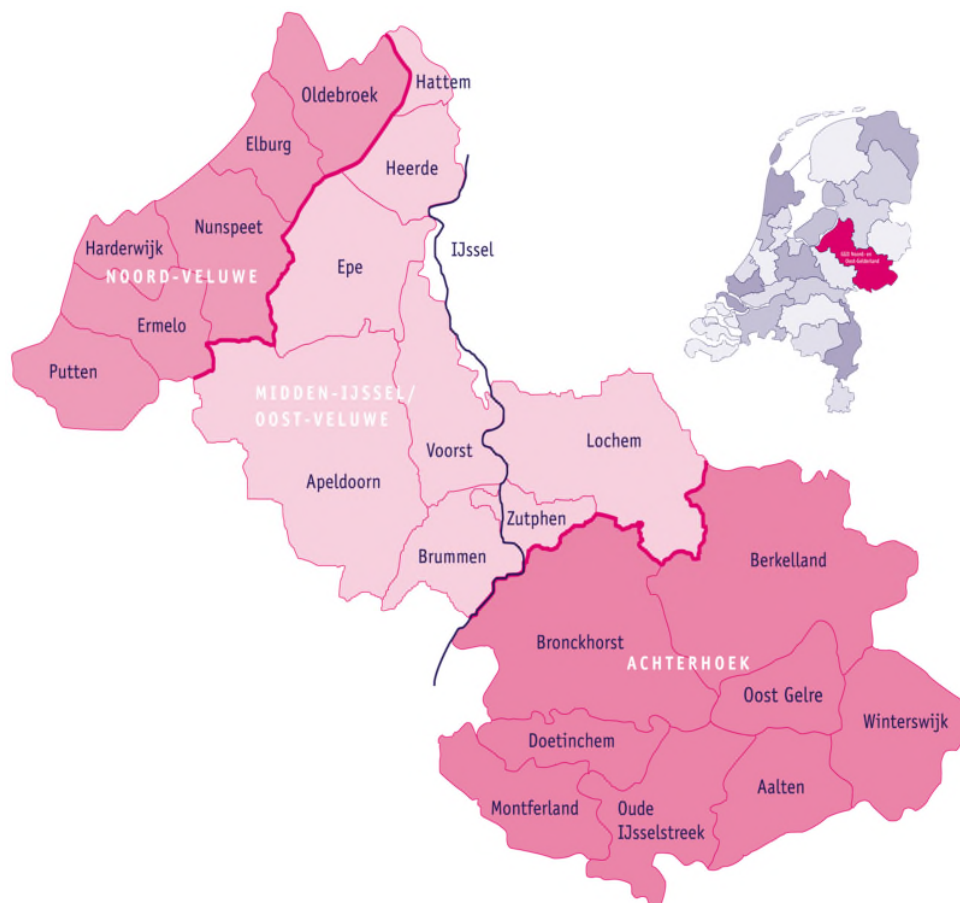
	Wanneer	Wat	Wie
Uitgangspuntenbrief 2020	15 december 2018	Uitgangspuntennota 2020 naar raden zenden	Dagelijks Bestuur (DB) GGD
	van 15 december tot 1 maart 2019	zienswijzen op Uitgangspunten 2020 indienen	gemeenten
	14 februari	Uitgangspuntennota 2019 bespreken	Algemeen Bestuur (AB) GGD) ¹
Jaar-rekening 2018	vóór 15 april	voorlopige Jaarrekening 2019 ter informatie aan de raden zenden	DB GGD
Programmabegroting 2020	11 april	concept-Programmabegroting 2020 bespreken	AB GGD
	15 april	concept-Programmabegroting 2020 aan de raden toezenden	DB GGD
	van 15 april tot 12 juni	zienswijzen op concept-Programmabegroting 2020 indienen	gemeenten
	4 juli	beslissen over vaststelling Programmabegroting 2020	AB GGD

¹ Het Algemeen Bestuur van GGD NOG bestaat uit de wethouders volksgezondheid van de 22 deelnemende gemeenten. Het AB kiest uit zijn midden een Dagelijks Bestuur. Hierin hebben zes wethouders zitting en één burgemeester (namens het DB van Veiligheidsregio NOG, met in beide besturen de portefeuille geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio - GHOR).

4. Kerngegevens begroting 2020

Werkgebied GGD Noord- en Oost-Gelderland

Deelnemende gemeenten en inwoneraantallen 31-12-2018

Aantal deelnemende gemeenten	22
Totaal aantal inwoners	824.162

Noord-Veluwe		Midden-IJssel / Oost-Veluwe		Achterhoek	
Elburg	23.087	Apeldoorn	162.456	Aalten	27.007
Ermelo	26.855	Brummen	20.672	Berkelland	43.899
Harderwijk	47.572	Heerde	18.549	Bronckhorst	36.219
Nunspeet	27.485	Hatterem	12.170	Doetinchem	57.543
Oldebroek	23.594	Epe	33.151	Montferland	36.028
Putten	24.200	Lochem	33.600	Oost Gelre	29.700
		Voorst	24.401	Oude IJsselstreek	39.462
		Zutphen	47.605	Winterswijk	28.907
totaal	172.793	totaal	352.604	totaal	298.765
aantal gemeenten	6	aantal gemeenten	8	aantal gemeenten	8

Personeelsbestand per 01-01-2019

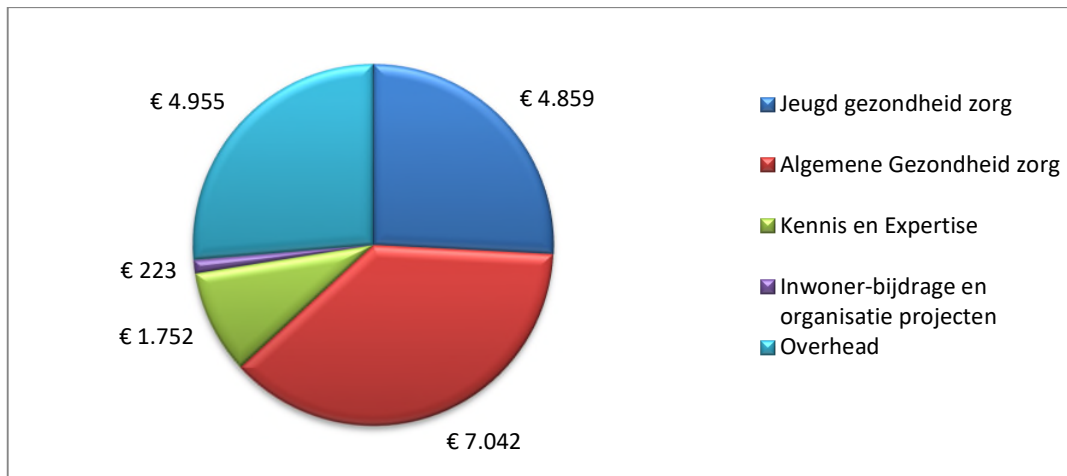
	in vaste dienst	tijdelijke dienst	totaal
Aantal medewerkers	220	38	258
Aantal fte's	159	23	182
Gemiddelde fte	0,72	0,61	0,71

Toelichting: de inhuur van derden, ZZP'ers en oproepkrachten zijn niet opgenomen in deze cijfers.

Totaal lasten en baten begroting 2020

Lasten	€ 18.831.000
Baten	€ 18.806.000

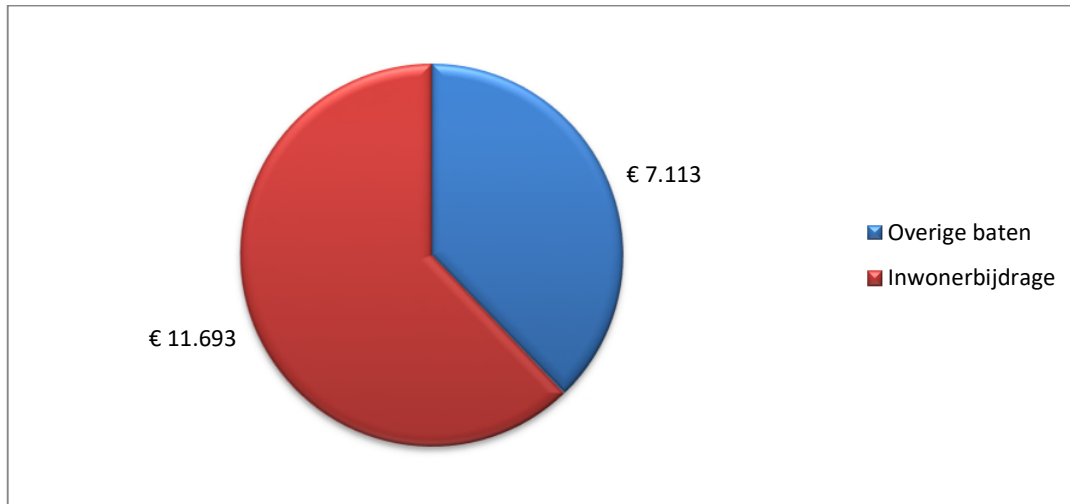
Verdeling totale lasten over programma's 2020 (x 1.000)

Verdeling totale lasten 2020 (x 1.000)

Verdeling baten 2020 (x 1.000)

BESLUIT

Noord- en Oost-Gelderland

Het Algemeen Bestuur van GGD Noord- en Oost-Gelderland;

BESLUIT:

de Programmabegroting 2020 van GGD Noord- en Oost-Gelderland vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 4 juli 2019

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'D.W. ten Brinke'.

D.W. ten Brinke
directeur publieke gezondheid

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'G. van den Berg'.

G. van den Berg
voorzitter

BELEIDSBEGROTING

5. Bestuurlijke kaders

5.1. Gemeentelijke organisatie voor publieke gezondheid

GGD Noord- en Oost-Gelderland is de gezondheidsdienst van 22 gemeenten. De taken die de gemeenten en hun GGD hebben voor de publieke gezondheidszorg staan in de Wet publieke gezondheid (Wpg). Ook laten gemeenten andere taken door de GGD uitvoeren. Dit zijn taken die aansluiten bij de kerntaken en de deskundigheid van de GGD. De 22 colleges van B&W hebben hun samenwerkingsafspraken vastgelegd in een gemeenschappelijke regeling.

5.2. Bestuursagenda

Bestuursagenda 2019-2023 NOG Gezonder

Het Algemeen Bestuur (AB) heeft een nieuwe Bestuursagenda opgesteld voor de periode 2019 – 2023. Hierin staan de belangrijkste uitgangspunten en prioriteiten voor de GGD in de jaren 2019-2023.

De GGD handhaaft de benadering van 'positieve gezondheid': 'Gezondheid is het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven'.

De missie van de GGD blijft: "GGD Noord- en Oost-Gelderland is de gezondheidsdienst van 22 gemeenten. De GGD biedt actief 'Een gezond houvast' en bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners."

NOG Gezonder: vier prioriteiten

In de Bestuursagenda benoemt de GGD vier prioriteiten:

1. NOG gezondere jeugd
2. NOG gezondere leefomgeving
3. NOG gezonder oud worden
4. NOG gezondere leefstijl

Voor alle vier prioriteiten geldt:

- De GGD sluit aan bij de landelijke ontwikkelingen en bij het gezondheidsbeleid en de preventieagenda's van de gemeenten.
- Gemeenten dragen bij aan het NOG gezonder laten worden van hun inwoners en aan het verkleinen van gezondheidsverschillen. Door meer te investeren in preventie en gezondheidsbevordering kan gezondheidswinst worden behaald.
- De GGD besteedt specifieke aandacht aan het bereiken van kwetsbare groepen (mensen met een lage sociaaleconomische status, in armoede, laaggeletterdheid, nieuwkomers en psychisch kwetsbare mensen).

- De GGD zoekt innovatieve strategieën om het bereik en de effecten van gezondheidsprogramma's te vergroten.

Meer informatie is te vinden in de Bestuursagenda NOG Gezonder 2019 – 2023.

Gemeenten en GGD

In het kader van de bestuurlijke en financiële relatie tussen gemeenten en GGD meldt de Bestuursagenda dat er per gemeente of regio informatie komt over de dienstverlening en taakuitvoering door de GGD.

Het streven is verder te komen tot financiële meerjarenafspraken en afspraken over risicomanagement en weerstandsvermogen bij de GGD.

5.3. Indeling GGD-taken

Gemeenten willen weten welke invloed zij hebben op GGD-taken en hoe zij hierop kunnen sturen. GGD NOG onderscheidt daarom zijn taken volgens het ABCD-model:

A. wettelijke GGD-taken

Taken van gemeenten die zij wettelijk verplicht laten uitvoeren door de GGD: kerntaken uit de Wet publieke gezondheid (Wpg), het toezicht kinderopvang, taken uit de Wet veiligheidsregio's.

B. wettelijke gemeentelijke taken

Taken die de gemeenten op basis van een wet moeten uitvoeren en die de GGD in hun opdracht kan uitvoeren: bijvoorbeeld jeugdgezondheidszorg op basis van de Wpg; kwaliteitstoezicht, toegang beschermd wonen en maatschappelijke zorg op basis van de Wmo 2015; preventieve activiteiten op basis van de Jeugdwet, lijkschouw op basis van de Wet op de lijkbezorging.

C. autonome gemeentelijke taken

Taken die de GGD kan uitvoeren in opdracht van gemeenten. In de praktijk komt dit weinig voor, omdat de gemeentelijke taken meestal in de wet vastliggen.

D. externe taken

Taken die de GGD uitvoert in opdracht van derden, zoals rijksoverheid, politie en burgers, in aansluiting op de kerntaken van de GGD: arrestantenzorg, reizigersvaccinatie, vergunningen tattooshops, publieke gezondheidszorg asielzoekers.

In de programma's onderscheiden wij steeds deze vier soorten taken van de GGD.

6. *Wijzigingen ten opzichte van 2019*

6.1. Herinrichting programma's programmabegroting

In deze programmabegroting hebben wij ten opzichte van de begroting 2019 enkele programma's samengevoegd.

Maatschappelijke Zorg

Het programma Maatschappelijke Zorg hebben wij ondergebracht in het programma Algemene Gezondheidszorg. De reden hiervoor is dat het programma een in verhouding tot andere programma's gering beslag legt op de totale middelen van de GGD. Bovendien neemt niet iedere gemeente dit programma af. De werkzaamheden concentreren zich op de gemeente Zutphen en de Noord-Veluwse gemeenten.

Publieke gezondheid vluchtelingen

De werkzaamheden ten behoeve van asielzoekers en statushouders zijn voor een belangrijk deel ondergebracht bij de overige taken van de GGD.

De werkzaamheden ten behoeve van asielzoekers worden gefinancierd door het COA. Dit deel van het programma brengen we onder bij het programma Algemene Gezondheidszorg. De werkzaamheden voor statushouders worden gefinancierd via de inwonerbijdrage. Wij rapporteren op het product Statushouders; op die manier kunnen wij aan de gemeenten inzichtelijk maken welke kosten we maken en welke werkzaamheden we verrichten voor statushouders. Om die reden vinden wij het niet vanzelfsprekend om hier een apart programma voor in het leven te houden.

Prestatie-indicatoren

In de programmabegroting 2020 gaan wij meer passende prestatie-indicatoren opnemen. Deze zijn nog niet in de concept programmabegroting opgenomen. In de loop van 2019 maakt de GGD een start met het ontwikkelen van deze indicatoren, een en ander kortsluitend met de gemeenten. De indicatoren worden eind 2019 met de eerste begrotingswijziging 2020 opgenomen in de programmabegroting.

PROGRAMMAPLAN

7. Programma Jeugdgezondheid

7.1. Wat willen we bereiken?

De jeugdgezondheid bij GGD NOG heeft twee verschillende opdrachten. Aan de ene kant ziet en monitort zij kinderen op individueel niveau. Hierdoor is het mogelijk om kinderen in een kwetsbare situatie te signaleren en om daar vervolgens wat mee te doen. Aan de andere kant heeft de jeugdgezondheid een collectieve opdracht. Deze collectieve opdracht is om de gezondheid van de populatie jeugdigen in de gemeenten in stand te houden en te bevorderen. De jeugdgezondheid gaat uit van de eigen kracht van gezinnen (ouders en kinderen) en hun omgeving op basis van het concept van positieve gezondheid. Het deel Jeugdgezondheid Statushouders uit het Programma Publieke Gezondheid Vluchtelingen is naar dit programma overgezet.

7.2. Wat gaan we ervoor doen?

A. Wettelijke GGD-taken

- Gemeenten laten de beleidsadvisering vanuit de jeugdgezondheid uitvoeren door de GGD, in samenhang met de algemene taken van de GGD bij monitoring, signalering en advisering (Wet publieke gezondheid).

B. Wettelijke gemeentelijke taken die de GGD uitvoert

- Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het actief aanbieden van jeugdgezondheid aan alle kinderen en jongeren tot 18 jaar (Wet publieke gezondheid - Wpg). Het Basispakket Jeugdgezondheidszorg geeft aan welke activiteiten beschikbaar moeten zijn (zie het Besluit publieke gezondheid). Dit is uitgewerkt in het landelijk professioneel kader JGZ en landelijke professionele richtlijnen. De uitvoering van de jeugdgezondheid sluit aan op de ontwikkelingen in het sociaal domein. In de regio NOG hebben 21 gemeenten de uitvoering van de jeugdgezondheid voor 4-18 jarigen opgedragen aan de GGD.
- Gemeenten zijn verantwoordelijk voor preventie en jeugdhulp (Jeugdwet). De jeugdgezondheid draagt hieraan bij. Op verzoek van gemeenten voert de GGD preventieve activiteiten uit.
- De GGD voert het rijksvaccinatieprogramma uit voor de 4-18 jarigen. De uitvoering van het RVP is gekoppeld aan de uitvoering van de jeugdgezond.
- Voor de doelgroep statushouders (vluchtelingen die in de gemeenten zijn gehuisvest) is bij de uitvoering van de reguliere jeugdgezondheid een extra inspanning van de GGD nodig. In de regio NOG hebben 21 gemeenten de uitvoering van de jeugdgezondheid voor 4-18 jarigen opgedragen aan de GGD (Wet publieke gezondheid).

Prioriteiten

In het programma Jeugdgezondheid zijn de prioriteiten in 2020:

1. Doorontwikkeling jeugdgezondheid

De opdracht voor de jeugdgezondheid in het publieke domein gaat over het bevorderen van de gezondheid van de gehele populatie jeugdigen in de regio. Daarnaast wil de jeugdgezondheid goed aansluiten bij bijvoorbeeld CJG's en lokale wijkteams. Om dit te bereiken onderzoekt de GGD mogelijkheden om het aanbod op onderdelen anders vorm te geven, passend binnen het Basispakket Jeugdgezondheidszorg. De GGD werkt hierin samen met gemeenten, Jeugdgezondheid 0-4 jaar en andere ketenpartners.

2. Beleid voortzetten

Voor het overige zet de GGD het beleid voort van het volgen en versterken van de fysieke gezondheid en veerkracht. Hierbij blijft nadrukkelijk aandacht voor de doorgaande lijn van de jeugdgezondheid van 0-18 jaar. De GGD sluit hierbij aan bij en werkt samen met het lokale veld.

De jeugdgezondheid zet zich in voor de aanpak van maatschappelijke thema's, zoals het verhogen van de vaccinatiegraad, schoolverzuim, kindermishandeling en armoede. Dit doet de GGD samen met o.a. Jeugdgezondheid 0-4 jaar, gemeenten, onderwijs, jeugdhulp en huisartsen.

3. Jeugdgezondheid voor adolescenten

De GGD treedt met de betrokken 21 gemeenten in overleg over een collectieve opdracht voor de uitvoering van jeugdgezondheid voor adolescenten. Dit overleg gaat over welke activiteiten het JG-aanbod voor deze doelgroep omvat en over de bekostiging ervan.

7.3. Wat mag het kosten?

Rekening van baten en lasten per programma	2e begrotingswijziging 2019	Programma begroting 2020	Meerjaren raming 2021	Meerjaren raming 2022	Meerjaren raming 2023
Jeugdgezondheid					
Baten	1.390	979	979	979	979
Lasten	4.987	4.859	4.817	4.775	4.733
Gerealiseerd saldo baten en lasten	-3.597	-3.880	-3.838	-3.796	-3.754
Dotatie reserve	0	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-3.597	-3.880	-3.838	-3.796	-3.754

8. *Programma Algemene gezondheidszorg*

8.1. **Wat willen we bereiken?**

Het programma Algemene gezondheidszorg bestaat uit een groot aantal verschillende producten. Gemeenschappelijk doel is het bevorderen, bewaken en beschermen van de gezondheid van de bevolking in de regio, met speciale aandacht voor risicogroepen. In deze programmabegroting zijn in tegenstelling tot voorgaande jaren ook de Maatschappelijke Zorg en een deel van de Publieke Gezondheidszorg voor Vluchtelingen ondergebracht in dit programma.

8.2. **Wat gaan we ervoor doen?**

A. Wettelijke GGD-taken

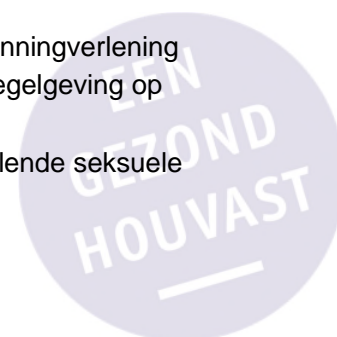
- De wettelijke taken in dit programma betreffen de infectieziektenbestrijding, medisch milieukundige zorg, algemene technische hygiënezorg en psychosociale hulp bij rampen (Wet publieke gezondheid).
- De GGD draagt bij aan de geneeskundige hulpverlening in de regio (GHOR, Wet veiligheidsregio's).
- De gemeenten zien toe op de naleving van de kwaliteitseisen voor kinderopvang en peuterspeelzalen. Zij wijzen de GGD aan als toezichthouder (Wet Kinderopvang).
- Voor de doelgroep statushouders (vluchtelingen die in de gemeenten zijn gehuisvest) is bij de uitvoering van reguliere taken een extra inspanning van de GGD nodig. Daarbij gaat het vooral om infectieziektenbestrijding, seksuele gezondheid en gezondheidsbevordering (Wet publieke gezondheid).

B. Wettelijke gemeentelijke taken die de GGD uitvoert

- De GGD voert de lijkshouw uit voor de gemeenten, als onderdeel van de forensische geneeskunde (Wet op de lijkbezorging)..
- De gemeenten in Noord- en Oost-Gelderland hebben de GGD belast met het kwaliteitstoezicht op de uitvoering van de maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015), op basis van een overeenkomst.
- In opdracht van gemeenten voert de GGD taken uit voor toegang beschermd wonen en maatschappelijke zorg (Wet maatschappelijke ondersteuning 2015).

D. Taken die de GGD in opdracht van derden uitvoert.

- De GGD verzorgt reizigersadvisering en -vaccinaties voor burgers.
- Het ministerie van VWS heeft de GGD belast met de inspectie en vergunningverlening voor het veilig en hygiënisch aanbrengen van tatoeages en piercings (regelgeving op basis van Warenwet).
- De GGD ontvangt van VWS een subsidie voor de uitvoering van aanvullende seksuele gezondheidszorg (Subsidieregeling publieke gezondheid).

- De GGD voert de arrestantenzorg en forensisch medisch onderzoek uit voor politie en justitie, als onderdeel van de forensische geneeskunde.
- In opdracht van het RIVM voert GGD NOG de Doetinchemstudie uit, een langlopende cohortstudie (bevolkingsonderzoek).
- De GGD voert de publieke gezondheidszorg asielzoekers uit op basis van een landelijke overeenkomst met het Centraal orgaan Opvang Asielzoekers (COA).

Prioriteiten

Voor het programma Algemene gezondheidszorg zijn de prioriteiten in 2020:

4. Omgevingswet en gezonde leefomgeving

De GGD ondersteunt met de expertise van de medische milieukundigen gemeenten bij hun voorbereiding op de Omgevingswet. Gemeenten bereiden zich voor op de Omgevingswet. Deze wet geeft gemeenten opdracht om gezondheid van de inwoners mee te wegen in het ruimtelijk beleid. Doel is een gezonde leefomgeving te stimuleren.

5. Psychosociale hulpverlening bij grote (dreigende) incidenten

Bij grote (dreigende) incidenten is ook psychosociale hulpverlening voor betrokkenen belangrijk. Bij een grootschalig incident, wordt de PSHOR ingezet, Psychosociale Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen. Dit is een wettelijke GGD-taak. De GGD werkt samen met de Veiligheidsregio (GHOR), maatschappelijk werk, slachtofferhulp en de GGZ. Daarnaast biedt de GGD ondersteuning bij kleinschalige (dreigende) maatschappelijke onrust.

8.3. Wat mag het kosten?

Rekening van baten en lasten per programma	2e begrotings wijziging 2019	Programma begroting 2020	Meerjaren raming 2021	Meerjaren raming 2022	Meerjaren raming 2023
Algemene Gezondheid					
Baten	5.375	5.656	5.656	5.656	5.656
Lasten	6.691	7.042	7.042	7.042	7.042
Gerealiseerd saldo baten en lasten	-1.316	-1.386	-1.386	-1.386	-1.386
Dotatie reserve	0	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-1.316	-1.386	-1.386	-1.386	-1.386

De GGD is op grond van de Wet Veiligheidsregio's en de Wet Publieke Gezondheid verantwoordelijk voor de coördinatie van de uitvoering van de psychosociale hulpverlening bij ongevallen en rampen.

9. *Programma Kennis- en Expertise*

9.1. **Wat willen we bereiken?**

GGD NOG ondersteunt gemeenten bij beleidsvorming en beleidsuitvoering. Dit gebeurt door het bieden van inzicht in de gezondheidssituatie van de inwoners van de gemeenten, integraal beleidsadvies en advies over gebruik van effectief gebleken interventies die leiden tot verbetering van leefstijl en gezonder gedrag van de bevolking.

9.2. **Wat gaan we ervoor doen?**

A. Wettelijke GGD-taken

- De gemeenten laten een aantal taken voor de publieke gezondheid uitvoeren door de GGD (Wet publieke gezondheid). In dit programma betreft dat onderzoek van de gezondheidssituatie van de bevolking (epidemiologische analyse), beleidsadvisering, bijdragen aan preventieprogramma's en gezondheidsbevordering, preventieve ouderengezondheidszorg.

C. Autonome gemeentelijke taken die de GGD in opdracht van de gemeenten uitvoert

- Academische werkplaats Agora, een samenwerkingsverband met Wageningen University & Research centre, voert onderzoeken uit voor gemeenten, die deels boven de afgesproken basistaken uitgaan en afzonderlijk worden bekostigd. Dit geldt ook voor het Evaluatiebureau publieke gezondheid, dat voortkomt uit Agora.

Prioriteiten

Voor het programma Kennis en expertise zijn de prioriteiten in 2020:

6. NOG Gezondere leefstijl

Met preventie is nog veel gezondheidswinst te behalen. Gezondheid is een voorwaarde om mee te doen in de maatschappij. Ook de stijgende kosten van ondersteuning en zorg vragen om versterking van preventie. Daarom zetten wij in op de prioriteiten van het Nationaal Preventieakkoord 2018: roken, overgewicht (verband met bewegen en voeding) en problematisch alcoholgebruik.

We zoeken aansluiting bij en geven inhoud aan het lokaal/regionaal gezondheidsbeleid en het beleid in het sociaal domein.

7. Trends in de volksgezondheid

Het signaleren, duiden en publiceren van belangrijke trends en inzicht geven in de gezondheid van de inwoners. Wij zoeken hierbij naar nieuwe manieren om data en kennis te genereren. Daarbij werken wij samen met academische werkplaats Agora en andere partijen op landelijk en regionaal niveau.

8. NOG Fitter en Vitaler

NOG Fitter en Vitaler richt zich op het bevorderen van fitte en vitale medewerkers van organisaties in Noord- en Oost-Gelderland. Ruim 45 partners hebben zich al bij dit regionetwerk aangesloten waarmee ruim 12.000 medewerkers kunnen worden bereikt. Wij werken in 2020 aan het doorontwikkelen van het aanbod, waarbij wordt geanticipeerd op de wensen van de partners. De inzet ligt hierbij op kwaliteit in plaats van kwantiteit.

9. NOG gezonder oud worden

Preventie helpt ouderen zo lang mogelijk gezond en zelfredzaam te blijven. Zo houden zij zo lang mogelijk de regie over hun leven. De groep ouderen wordt steeds groter en zal een groter beroep doen op zorgvoorzieningen. Daarom zet team APG in op:

- Het herijken van een visie NOG Gezonder oud worden in samenwerking met gemeenten.
- Het ontwikkelen van een duidelijk productaanbod ten aanzien van de doelgroep ouderen.

9.3. Wat mag het kosten?

Rekening van baten en lasten per programma	2e begrotings wijziging 2019	Programma begroting 2020	Meerjaren raming 2021	Meerjaren raming 2022	Meerjaren raming 2023
Kennis & Expertise					
Baten	264	278	278	278	278
Lasten	1.577	1.752	1.660	1.660	1.660
Gerealiseerd saldo baten en lasten	-1.313	-1.474	-1.382	-1.382	-1.382
Dotatie reserve	23	23	23	23	23
Onttrekking reserve	0	92	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-1.336	-1.405	-1.405	-1.405	-1.405

10. Inwonerbijdrage en organisatieprojecten

10.1. Wat willen we bereiken?

In dit programma hebben wij de kosten en opbrengsten opgenomen van:

- organisatie-ontwikkelingstrajecten binnen de GGD
- nog te realiseren, niet gespecificeerde omzet van plusopdrachten
- de inwonerbijdrage van gemeenten voor de uitvoering de basistaken van de GGD.

10.2. Wat gaan we ervoor doen?

A. Wettelijke GGD-taken

- De colleges van burgemeester en wethouders van gemeenten in een veiligheidsregio, treffen een gemeenschappelijke regeling voor de instelling en instandhouding van een regionale gezondheidsdienst in die regio (Wet publieke gezondheid). De wet schrijft voor dat de gemeenten een aantal taken voor de publieke gezondheid laten uitvoeren door de GGD.

Prioriteiten

Voor het programma Inwonerbijdrage en organisatieprojecten zijn de prioriteiten in 2020:

10. Doorontwikkelen klant- en resultaatgerichtheid GGD

In 2019 is organisatieverandering naar zelforganiserende teams bijgesteld en doorgezet. In 2020 gaat deze ontwikkeling verder. Voorop staat dat de medewerkers als professionals samenwerken in teams en de klant bieden wat nodig is.

10.3. Wat mag het kosten?

Rekening van baten en lasten per programma	2e begrotings wijziging 2019	Programma begroting 2020	Meerjaren raming 2021	Meerjaren raming 2022	Meerjaren raming 2023
Inwonerbijdrage en projecten					
Baten	11.108	11.893	11.851	11.809	11.767
Lasten	117	223	223	223	223
Gerealiseerd saldo baten en lasten	10.991	11.670	11.628	11.586	11.544
Dotatie reserve	0	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	10.991	11.670	11.628	11.586	11.544

11. Overhead

11.1. Wat willen we bereiken?

Een onderdeel van het programma Overhead is bestuursondersteuning. Het doel van de bestuursondersteuning is om het GGD-bestuur en de gemeenten in positie te brengen voor het besturen van de GGD. Dit betreft ten eerste advisering en ondersteuning voor de bestuurlijke besluitvorming. Ten tweede omvat dit het agenderen en oppakken van maatschappelijke en bestuurlijke vraagstukken op het gebied van de publieke gezondheid. Daarnaast hebben wij in dit programma organisatieprojecten opgenomen, die beogen de organisatie toekomstbestendig te maken.

11.2. Wat gaan we ervoor doen?

Prioriteiten:

Voor het programma Overhead zijn de prioriteiten in 2020:

11. Bestuursagenda 2019 – 2023 uitwerken

Het nieuwe GGD-bestuur, dat in het voorjaar van 2018 is aangetreden, stelt een Bestuursagenda op voor de huidige bestuursperiode. Deze wordt in 2019 en 2020 verder uitgewerkt. De gemeenten worden hierbij betrokken. Belangrijk is om aan te sluiten bij landelijke ontwikkelingen en bij het gezondheidsbeleid en de preventieagenda's van de gemeenten.

12. Passende informatie voor gemeenten

Wij streven naar heldere afspraken en duidelijke verhoudingen tussen gemeenten als opdrachtgever en de GGD als opdrachtnemer. Wij gaan werken aan passende informatie per gemeente en/of regio over de dienstverlening en taakuitvoering door de GGD.

11.3. Wat mag het kosten?

Rekening van baten en lasten per programma	2e begrotings wijziging 2019	Programma begroting 2020	Meerjaren raming 2021	Meerjaren raming 2022	Meerjaren raming 2023
Overhead					
Baten	0	0	0	0	0
Lasten	4.903	5.140	5.140	4.999	4.999
Gerealiseerd saldo baten en lasten	-4.903	-5.140	-5.140	-4.999	-4.999
Dotatie reserve	0	0	0	0	0
Onttrekking reserve	161	141	141	0	0
Gerealiseerd resultaat	-4.742	-4.999	-4.999	-4.999	-4.999

PARAGRAFEN

12. Paragrafen

Op basis van artikel 9 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bevat deze begroting drie paragrafen met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten:

- weerstandsvermogen en risicobeheersing (inventarisatie weerstandcapaciteit, inventarisatie risico's en beleid)
- financiering (treasurybeleid)
- bedrijfsvoering (bedrijfsprocessen om de beleidsdoelstellingen te realiseren en de sturing en beheersing daarvan)
- De andere paragrafen uit artikel 9 zijn niet van toepassing voor GGD Noord- en Oost-Gelderland. Dit geldt ook voor de paragraaf verbonden partijen. De GGD kent ook geen verbonden partijen in de zin van de wet, d.w.z. waar de GGD bestuurlijke invloed en financieel belang heeft.

12.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

In deze paragraaf geven wij weer hoe robuust de financiële positie is. Het weerstandsvermogen is het vermogen van GGD NOG om financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat de continuïteit van de GGD in gevaar komt. Het weerstandsvermogen wordt bepaald op basis van de relatie tussen:

- de weerstandscapaciteit, d.w.z. de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten te dekken, en
- alle risico's waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

In het kader van de vernieuwing van de BBV is een uniforme basisset financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing voorgeschreven. Voor GGD NOG zijn de onderstaande kengetallen van toepassing:

- Netto Schuldquote: de netto schuld gedeeld door de totale inkomsten,
- Solvabiliteit: eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen,
- Structurele exploitatieruimte: het structurele exploitatiesaldo in percentage van de totale baten.

Kengetal	realisatie 2018	begroot 2019	begroot 2020
Netto schuld quote	-9,3%	-9,8%	-9,2%
Solvabiliteit	50,7%	51,7%	50,3%
Structurele exploitatieruimte	0,5%	0,0%	0,0%

Weerstandscapaciteit en risico's

Weerstandscapaciteit

Het Algemeen Bestuur heeft in 2010 besloten dat met een weerstandsvermogen van 5% van de omzet van de basisproducten en 20% van de omzet van plusproducten in redelijke mate in de structurele risico's wordt voorzien. De reserve basisproducten wordt geacht voor de helft bij de deelnemende gemeenten te zijn gereserveerd, de reserve plusproducten wordt volledig bij de GGD aangehouden.

Risico's

Om het benodigde weerstandsvermogen te bepalen hanteren wij als definitie van een risico: een gebeurtenis of omstandigheid met mogelijk nadelige financiële gevolgen voor de organisatie.

Structurele exploitatierisico's

De exploitatie van de plusproducten omvat in beginsel een aanmerkelijk groter risico dan de exploitatie van de basisproducten. Alle deelnemende gemeenten nemen de basisproducten van de GGD af en bekostigen deze via een bijdrage per inwoner aan de GGD. De gemeenten neemt plusproducten af op contractbasis. Het risico rond de plusproducten kent twee dimensies. Ten eerste gaat het om de mate waarin GGD aansluit bij de behoefte van de klant en bij de klant op het netvlies staat. Ten tweede betreft het de bezuinigingsdruk bij gemeenten en andere financiers.

De GGD loopt het risico dat gemeenten of derden producten niet meer afnemen bij de GGD. Het gevolg hiervan is dat de GGD kwalitatief en kwantitatief zijn personeel moet afbouwen. Het personeel van de GGD betreft voornamelijk medewerkers in vaste dienst. Samen met het feit dat de GGD eigen risicodragers is voor de WW loopt de GGD hier een aanmerkelijk risico.

Beleid weerstandscapaciteit en de risico's

Percentage weerstandscapaciteit

Berekening percentage weerstandscapaciteit	31-12-2020
Weerstandscapaciteit (materieel gezien)	1.618.000
Voorstel tot storting bij jaarrekening 2018	0
Stand weerstandsvermogen bij GGD na stortingsvoorstel	1.618.000
Weerstandsvermogen aan te houden bij de GGD per 31-12-2020	1.714.000
Percentage weerstandscapaciteit	94%

Benodigd weerstandsvermogen structurele exploitatierisico's

	Totaal	Producten gedekt uit inwoner- bijdrage	Overige Producten
Omzet programma	18.806.000	11.693.000	7.113.000
aan te houden reserve		5%	20%
Maximale bedragen per 31-12-2020	2.006.000	584.000	1.422.000
Waarvan geacht aangehouden te worden bij de gemeente	292.000	292.000	
Waarvan aan te houden bij GGD	1.714.000	292.000	1.422.000
Weerstandsvermogen ultimo 2018	1.618.000		
Voorgenomen storting jaarrekening 2018	0		
Verwacht saldo weerstandsvermogen bij GGD na voorgenomen storting	1.618.000		

Op basis van de in 2020 begrote baten is een berekening gemaakt van het benodigde weerstandsvermogen per 31-12-2020. Het percentage weerstandscapaciteit is 94%. In 2019 komt GGDNOG met een notitie over risicomanagement en weerstandsvermogen. Hieruit komt mogelijk een andere bepaling van het benodigde weerstandsvermogen naar voren. In afwachting op de uitkomsten van de notitie heeft GGD NOG bij de jaarstukken 2018 voorgesteld om de algemene reserve niet aan te vullen tot 100%

12.2. Financiering

Inleiding

Deze paragraaf omvat de beleidsvoornemens voor het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

De financieringsparagraaf geeft kaders voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. Het Algemeen Bestuur heeft een Treasurystatuut vastgesteld waarin de volgende uitgangspunten zijn vastgelegd.

- zoveel mogelijke interne financiering
- een risicomijdende gedragslijn
- rekening houdend met deze randvoorwaarden, het optimaliseren van de renteresultaten.

Schatkistbankieren en financiering

De Wet schatkistbankieren schrijft voor dat de decentrale overheden, waaronder de GGD, al hun overtollige liquide middelen en beleggingen aanhouden bij het ministerie van Financiën. Daarmee zijn de mogelijkheden om de renteresultaten te optimaliseren uitgeput.

Wij verwachten dat het ook in 2020 niet nodig zal zijn externe financieringsmiddelen aan te trekken. De GGD kan volledig gebruik maken van interne financiering.

Kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen van de GGD betreffen medische apparatuur, kantoorinventaris, ICT- en telefoniemiddelen.

De rekening 2018 heeft per 31-12-2018 een boekwaarde van kapitaalgoederen van afgerond € 1.2 miljoen. Op 21 november 2019 bieden wij bij een wijziging op de Programmabegroting 2020 het Algemeen Bestuur een geactualiseerde Staat van activa aan.

12.3. Bedrijfsvoering

De prioriteiten binnen de bedrijfsvoering zijn:

13. Financiële meerjarenafspraken

Met de gemeenten willen wij meerjarenafspraken maken over de te leveren producten, de hoogte van de inwonerbijdrage en over de indexering.

14. Strategisch personeelsbeleid

Gelet op de leeftijdsopbouw van het personeelsbestand van de GGD en de krappe situatie op de arbeidsmarkt voor een aantal professionele disciplines, is het van belang extra in te zetten op de duurzame inzetbaarheid van medewerkers en strategische personeelsplanning voor de GGD-organisatie.

FINANCIËLE BEGROTING

13. Financiële uitgangspunten

13.1. Uitgangspuntennota 2020

Begin december 2018 hebben wij een brief met de Uitgangspunten voor de begroting 2020 toegezonden aan de gemeenten. Inmiddels heeft het Centraal Planbureau (CPB) de cijfers voor de indexering aangepast. Daarom hebben wij het voorstel voor de indexering bijgesteld. De onderbouwing van de indexcijfers staat in de bijlage 14.1 Bijlage A: Toelichting indexering (p. 39).

13.2. Indexering

Methodiek

Ons uitgangspunt bij indexeren is dat de index in relatie staat tot de werkelijke ontwikkeling van de kosten. Dat houdt in dat wij de kosten voor het komende jaar begroten mét indexering. Het Algemeen Bestuur heeft op 9 juli 2015 besloten dat de programmabegroting uitgaat van de indexcijfers uit de CPB kortetermijnraming van december. Voor de loonkostenontwikkeling gebruiken wij het indexcijfer Loonvoet sector overheid. Voor de materiële kostenindex is dat de Prijs overheidsconsumptie netto materiaal. Zoals afgesproken in het AB presenteren wij daarbij ter vergelijking ook de te verwachten inkomstenontwikkeling voor gemeenten op basis van de Septembercirculaire Gemeentefonds.

Als de vergelijking met de ontwikkeling van de inkomsten uit het Gemeentefonds daartoe naar oordeel van het Algemeen Bestuur aanleiding geeft, dan kan het AB besluiten een bezuinigingsopdracht te geven. Het uitgangspunt is dat een eventuele bezuinigingsopdracht wordt gebaseerd op een discussie over de inhoud en omvang van het takenpakket van de GGD. Wij handhaven de inspanningsverplichting van de afgelopen jaren tot het “inverdienen” van de indexering.

De vastgestelde begroting 2019 vormt de basis voor de berekeningen voor de begroting 2020 en de meerjarenramingen 2021 – 2023. De in de programmabegroting vastgestelde inwonerbijdrage wordt tussentijds niet aangepast met de ontwikkeling van de indexcijfers. Deze gekozen methodiek houdt in dat de indexering in de programmabegroting wordt gecorrigeerd aan de hand van de werkelijke indexcijfers over de voorgaande jaren .

Index 2020

In de Uitgangspuntennota 2020 zijn wij uitgegaan van een gewogen index van 5,31%. De CPB korte termijn-raming van december wijkt minimaal af van de cijfers van september. De gewogen index in deze programmabegroting komt uit op 5,23%. Dit onderbouwen wij als volgt.

Op basis van de actuele informatie van het CPB stellen we de volgende bijstelling van de indexering voor:

Indexcijfers 2019 – 2020 (gebaseerd op CPB-cijfers december 2018)

Omschrijving	Vast gestelde begroting 2019	Correctie 2019	Actualisatie 2019	Ontwikkeling 2020	2020 tov begroting 2019
Loonkostenindex	1,80%	3,20%	5,00%	3,50%	6,70%
Materiële kostenindex	3,50%	0,30%	3,80%	1,50%	1,80%
Gewogen Index	2,31%	2,33%	4,64%	2,90%	5,23%

De kosten van de GGD bestaan voor 70% uit loonkosten en 30% uit materiële kosten. De bovenstaande berekening leidt tot het volgende indexeringsvoorstel voor inwonerbijdrage deelnemende gemeenten:

Gewogen index

loonkosten $0,7 * 6,70%$ + materiële kosten $0,3 * 1,80%$ = 5,23%.

Beoordeling Achterhoekse gemeenten

De Achterhoekse gemeenten hebben in hun brief van 21 oktober 2016 laten weten dat zij voor de beoordeling van de indexering uitgaan van de prijsontwikkeling van het bruto binnenlands product uit de Septembercirculaire voor het Gemeentefonds. Hierbij wordt - in tegenstelling tot de berekening in deze uitgangspuntennota - geen rekening gehouden met de loonindex en de nacalculatie. De prijsontwikkeling van het bruto binnenlandsproduct uit de Septembercirculaire 2018 is 2,0%.

De actuele raming accres Gemeentefonds uit de Septembercirculaire 2018 geeft voor 2020 een accres van 3,91%. Hierbij is geen rekening mee gehouden met de stijging van het accres 2018 en 2019 ten opzichte van de septembercirculaire 2017.

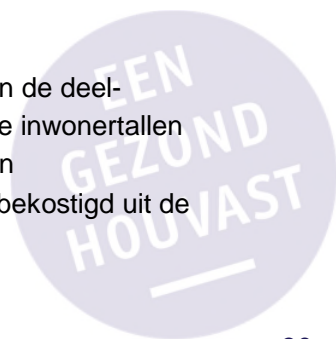
In de onderstaande tabel is de ontwikkeling van het accres 2018-2020 afgezet tegen de indexering van de GGD.

Omschrijving	2018	2019	2020
Accres septembercirculaire 2017	4,83%	2,60%	
Accres Septembercirculaire 2018	5,70%	6,88%	3,91%
Indexering GGD	0,74%	2,32%	5,23%

Inwonerbijdrage

Als gevolg van de geactualiseerde indexcijfers wijzigt de inwonerbijdrage van de deelnemende gemeenten. Wij gaan in deze programmabegroting 2020 uit van de inwonertallen per 31 december 2018. Bij de inwonerbijdrage maken wij onderscheid tussen

- de bijdrage voor de A-taken voor publieke gezondheidszorg die worden bekostigd uit de inwonerbijdrage van alle gemeenten, en

- de B-taak Jeugdgezondheidszorg 4- 18 jarigen die wordt bekostigd uit een inwonerbijdrage van 21 gemeenten (Apeldoorn laat vanaf 2017 de jeugdgezondheidszorg uitvoeren door het Centrum Jeugd en Gezin Apeldoorn).

Bij de bepaling van de inwonerbijdrage is rekening gehouden met het AB-besluit van november 2013 om in deze bestuursperiode het budget jeugdgezondheidszorg jaarlijks te verlagen als gevolg van de daling van de kinderaantallen. De jaarlijkse korting bedraagt ruim € 42.000. Wij willen het vorenstaande meenemen in het overleg met gemeenten over het maken van financiële meerjarenafspraken.

Voor 2020 leidt dit tot de volgende inwonerbijdragen voor de gemeenten:

Omschrijving	Bijdrage Publieke Gezondheid			Bijdrage JGZ		
	Aantal inwoners	Totaal inwoner bijdrage in €	Per Inwoner in €	Aantal inwoners	Totaal inwoner bijdrage in €	Per Inwoner in €
Inwoneraantal 31-12-2017	820.759			659.598		
Toename inwoners	3.403			2.108		
Inwoneraantal 31-12-2018	824.162			661.706		
Programma begroting 2019	820.759	6.104.343	7,44	659.598	5.013.529	7,60
Toename inwoners	3.403	25.309		2.108	16.023	
Korting agv kinderaantallen		0			-44.679	
Actualisering prijspeil 2019 2,33%		142.821			116.147	
Actualisering prijspeil 2020 2,90%		181.902			147.930	
Inwonerbijdrage deelnemende gemeente 2020	824.162	6.454.375	7,83	661.706	5.248.950	7,93
Korting logopedie Hattem en Voorst		0			10.156	
Inwonerbijdrage deelnemende gemeenten 2020 na correctie korting logopedie		6.454.375			5.238.794	

De totale inwonerbijdrage van een deelnemende gemeente is het bedrag per inwoner vermenigvuldigd met het aantal inwoners van die gemeente (zie 16.2 Bijlage B op. 46 voor een overzicht).

De gemeenten Hattem en Voorst maken van oudsher geen gebruik van het onderdeel Spraak- en taalscreening (logopedie) van de jeugdgezondheidszorg. Hiervoor krijgen zij een korting op de inwonerbijdrage.

De totale inwonerbijdrage aan de GGD voor 2020 is begroot op € 11.703.325. Voor de berekening per inwoner is de korting hierbij opgeteld. Dit resulteert in een inwonerbijdrage Publieke Gezondheid van € 7,83 en een inwonerbijdrage Jeugdgezondheidszorg van € 7,93.

Als het aantal inwoners van een gemeente lager wordt, dan neemt de totale inwonerbijdrage van deze gemeente ook relatief af. De definitieve inwonerbijdrage van de deelnemende gemeenten wordt bepaald aan de hand van de werkelijke inwonertallen op 1 januari van het jaar waarop de kosten betrekking hebben (zie Gemeenschappelijke regeling GGD NOG).

13.3. Overzicht baten en lasten 2019-2023 per programma

in € 1.000

Rekening van baten en lasten per programma	2e begrotingswijziging 2019	Programma begroting 2020	Meerjaren raming 2021	Meerjaren raming 2022	Meerjaren raming 2023
Jeugdgezondheid					
Baten	1.390	979	979	979	979
Lasten	4.987	4.859	4.817	4.775	4.733
Gerealiseerd saldo baten en lasten	-3.597	-3.880	-3.838	-3.796	-3.754
Dotatie reserve	0	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-3.597	-3.880	-3.838	-3.796	-3.754
Algemene Gezondheid					
Baten	5.375	5.656	5.656	5.656	5.656
Lasten	6.691	7.042	7.042	7.042	7.042
Gerealiseerd saldo baten en lasten	-1.316	-1.386	-1.386	-1.386	-1.386
Dotatie reserve	0	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-1.316	-1.386	-1.386	-1.386	-1.386
Kennis & Expertise					
Baten	264	278	278	278	278
Lasten	1.577	1.752	1.660	1.660	1.660
Gerealiseerd saldo baten en lasten	-1.313	-1.474	-1.382	-1.382	-1.382
Dotatie reserve	23	23	23	23	23
Onttrekking reserve	0	92	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-1.336	-1.405	-1.405	-1.405	-1.405
Overhead					
Baten	0	0	0	0	0
Lasten	4.903	5.140	5.140	4.999	4.999
Gerealiseerd saldo baten en lasten	-4.903	-5.140	-5.140	-4.999	-4.999
Dotatie reserve	0	0	0	0	0
Onttrekking reserve	161	141	141	0	0
Gerealiseerd resultaat	-4.742	-4.999	-4.999	-4.999	-4.999
Inwonerbijdrage en projecten					
Baten	11.108	11.893	11.851	11.809	11.767
Lasten	117	223	223	223	223
Gerealiseerd saldo baten en lasten	10.991	11.670	11.628	11.586	11.544
Dotatie reserve	0	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	10.991	11.670	11.628	11.586	11.544

13.4. Overzicht baten en lasten 2019-2023 GGD NOG totaal

in € 1.000

Rekening van baten en lasten	2e begrotings wijziging 2019	Programma begroting 2020	Meerjaren raming 2021	Meerjaren raming 2022	Meerjaren raming 2023
GGD Noord- en Oost Gelderland					
Baten	18.137	18.806	18.764	18.722	18.680
Lasten	18.275	19.016	18.882	18.699	18.657
Gerealiseerd saldo baten en lasten	-138	-210	-118	23	23
Dotatie reserve	23	23	23	23	23
Onttrekking reserve	161	233	141	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0

13.5. Geprognosticeerde balans en aansluiting EMU saldo

Geprognosticeerde balans in € 1.000

ACTIVA	Balans per 31 december			PASSIVA	Balans per 31 december		
	2018	2019	2020		2018	2019	2020
VASTE ACTIVA				VASTE PASSIVA			
Materiële vaste activa	€ 1.244	€ 1.000	€ 850	Eigen vermogen	€ 3.000	€ 2.862	€ 2.652
Financiële vaste activa	€ 36	€ 36	€ 36	Vorzieningen	€ 138	€ 125	€ 125
Totaal vaste activa	€ 1.280	€ 1.036	€ 886	Totaal vaste passiva	€ 3.138	€ 2.987	€ 2.777
VLOTTENDE ACTIVA				VLOTTENDE PASSIVA			
Voorraden	€ 57	€ 48	€ 43	Crediteuren	€ 551	€ 500	€ 500
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	€ 3.780	€ 3.653	€ 3.548				
Liquide middelen	€ 223	€ 200	€ 200	Overlopende passiva	€ 2.234	€ 2.050	€ 2.000
Overlopende activa	€ 583	€ 600	€ 600				
Totaal vlottende activa	€ 4.643	€ 4.501	€ 4.391	Totaal vlottende passiva	€ 2.785	€ 2.550	€ 2.500
TOTAAL GENERAAL	€ 5.923	€ 5.537	€ 5.277	TOTAAL GENERAAL	€ 5.923	€ 5.537	€ 5.277

Berekening EMU saldo (in € 1.000)

	2018	2019	2020
1 Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	185	-138	-210
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	275	312	312
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	-162	0	0
4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans geactiveerd	206	183	100
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen	0	0	0
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:	0	0	0
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d.	0	0	0
8 Baten bouwgrondexploitatie:	0	0	0
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	0	0	0
10 Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1	0	0	0
11 Verkoop van effecten:			
a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	nee	nee	nee
b Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?			
Berekend EMU-saldo	92	-9	2

13.6. Staat van activa

Wij leggen de Staat van activa (voorgenomen investeringen) op 21 november 2019 voor aan het Algemeen Bestuur in de vorm van een begrotingswijziging. Voor de inwonerbijdrage heeft dit geen gevolgen.

14. BIJLAGEN

14.1. Bijlage A: Toelichting indexering

Algemeen

Begin december 2018 hebben wij de Uitgangspunten voor de begroting 2020 toegezonden aan de colleges van B&W. Het Centraal Planbureau (CPB) heeft de cijfers ondertussen aangepast. Deze aanpassing heeft invloed op zowel de loonkostenindex als de materiële kostenindex.. In de meerjarenbegroting indexeren we alleen 2020. De jaren 2021-2023 worden opgenomen tegen prijspeil 2020. De hardheid van meerjaren-prijsindexering is beperkt en deze meenemen geeft niet een reëler beeld.

Op basis van de actuele informatie van het CPB stellen we de volgende bijstelling van de indexering voor:

Indexcijfers 2019 – 2020 (gebaseerd op CPB-cijfers december 2018)

Omschrijving	Vast gestelde begroting 2019	Correctie 2019	Actualisatie 2019	Ontwikkeling 2020	2020 tov begroting 2019
Loonkostenindex	1,80%	3,20%	5,00%	3,50%	6,70%
Materiële kostenindex	3,50%	0,30%	3,80%	1,50%	1,80%
Gewogen Index	2,31%	2,33%	4,64%	2,90%	5,23%

De kosten van de GGD bestaan voor 70% uit loonkosten en 30% uit materiële kosten. De bovenstaande berekening leidt tot het volgende indexeringsvoorstel voor inwonerbijdrage deelnemende gemeenten:

Gewogen index

loonkosten $0,7 * 6,70%$ + materiële kosten $0,3 * 1,80%$ = 5,23%.

Loonkostenindex:

Voor de loonkostenindex maken we gebruik van de loonvoet sector overheid van het CPB. Voor 2019 verwacht het CPB een loonkostenindex van 2,3%

In onderstaande tabel worden de CPB-prognoses van december 2018 afgezet tegen de in de vastgestelde begroting 2019 opgenomen indexen. Dit resulteert in een correctie over de periode 2016 t/m 2019 van 3,20%.

Omschrijving	2016	2017	2018	2019	totaal
vastgestelde begroting 2019	1,60%	2,90%	3,00%	1,50%	
CPB prognose december 2018	2,50%	3,00%	4,40%	2,30%	
correctie voorgaande jaren	0,90%	0,10%	1,40%	0,80%	3,20%

De geactualiseerde loonkostenindex voor 2020 stellen wij conform septembercirculaire 2018 op 3,50%.

Op basis van bovenstaande berekening stellen we voor de loonkosten in de begroting 2020 ten opzichte van 2019 met 6,70% (3,50% + 3,20%) te indexeren.

Materiële kostenindex

Voor de materiële kostenindex baseren we ons op de prognose van het CPB-cijfer 'prijs overheidsconsumptie netto materieel'. Voor 2019 verwacht het CPB een materiële kostenindex van 1,60%.

In onderstaande tabel worden de CPB-prognoses van december 2018 afgezet tegen de in de vastgestelde begroting 2019 opgenomen indexen. Dit resulteert in een correctie over de periode 2016 t/m 2019 van 0,30%.

Omschrijving	2016	2017	2018	2019	totaal
vastgestelde begroting 2019	0,80%	1,50%	1,60%	1,00%	
CPB prognose december 2018	0,20%	1,50%	1,90%	1,60%	
correctie voorgaande jaren	-0,60%	0,00%	0,30%	0,60%	0,30%

Voor 2020 gaan we uit van een materiële kostenindex van 1,50%.

Op basis van bovenstaande berekening stellen we voor de materiële kosten in de begroting 2020 ten opzichte van 2019 met 1,80% (1,50% + 0,30%) te indexeren

14.2. Bijlage B: Inwonerbijdragen per deelnemende gemeente

Gemeente	Aantal inwoners 31-12-2018 incl Apeldoorn	Aantal inwoners 31-12-2018 excl Apeldoorn	Begroting 2020 Publieke Gezondheid in €	Begroting 2020 JGZ in €	Begroting 2020 Totaal in €
Aalten	27.007	27.007	211.504	214.232	425.735
Berkelland	43.899	43.899	343.792	348.227	692.019
Bronckhorst	36.219	36.219	283.647	287.305	570.952
Doetinchem	57.543	57.543	450.645	456.457	907.102
Montferland	36.028	36.028	282.151	285.790	567.941
Oost Gelre	29.700	29.700	232.594	235.594	468.188
Oude IJsselstreek	39.462	39.462	309.044	313.030	622.075
Winterswijk	28.907	28.907	226.383	229.303	455.687
Regio Achterhoek	298.765	298.765	2.339.760	2.369.938	4.709.698
Apeldoorn	162.456	-	1.272.264	-	1.272.264
Brummen	20.672	20.672	161.892	163.980	325.871
Epe	33.151	33.151	259.620	262.969	522.589
Hatterm	12.170	12.170	95.309	96.538	191.847
Korting Hatterm ivm Logopedie			-	3.379-	3.379-
Heerde	18.549	18.549	145.265	147.139	292.404
Lochem	33.600	33.600	263.136	266.530	529.667
Voorst	24.401	24.401	191.095	193.560	384.655
Korting Voorst ivm logopedie			-	6.777-	6.777-
Zutphen	47.605	47.605	372.816	377.624	750.440
Regio Midden IJssel / Oost	352.604	190.148	2.761.397	1.498.183	4.259.581
Elburg	23.087	23.087	180.804	183.136	363.941
Ermelo	26.855	26.855	210.313	213.026	423.339
Harderwijk	47.572	47.572	372.557	377.362	749.920
Nunspeet	27.485	27.485	215.247	218.023	433.271
Oldebroek	23.594	23.594	184.775	187.158	371.933
Putten	24.200	24.200	189.521	191.965	381.486
Regio Noord Veluwe	172.793	172.793	1.353.218	1.370.672	2.723.890
Totaal GGD NOG	824.162	661.706	6.454.375	5.238.794	11.693.169
Korting Hatterm ivm logopedie				3.379	3.379
Korting Voorst ivm logopedie				6.777	6.777
Totaal inwonerbijdrage voor berekening bijdrage per			6.454.375	5.248.950	11.703.325
Bijdrage per inwoner			7,83	7,93	15,76

GEZOND
HOUVAST

14.3. Bijlage C: Overzicht zienswijzen gemeenten op de Uitgangspunten 2020

(stand 11 april 2019)

Gemeente	Zienswijze	reactie DB
<p>Aalten</p>	<p><i>Brief d.d. 2-4-2019:</i></p> <p>Aalten is het niet eens met de voorgestelde indexering. De gemeenten in de Achterhoek hebben een gezamenlijke indexeringsnorm voor gemeenschappelijke regelingen afgesproken. In 2016 is deze indexeringssystematiek geëvalueerd. Naar aanleiding van de evaluatie is besloten om vanaf de begroting 2018 met een eenvoudige en transparante norm te gaan werken, namelijk de prijsontwikkeling bruto binnenlands product (BBP). De prijsontwikkeling BBP is de basisindexatie van het gemeentefonds.</p> <p>De inwonerbijdrage van de GGD mag in 2020 niet meer stijgen dan 2,00%.</p> <p>De in het financiële en beleidsmatige kader 2020 voorgestelde stijging van de inwonerbijdrage past niet binnen de gezamenlijke afgesproken Achterhoekse indexeringssystematiek voor gemeenschappelijke regelingen. Zij vragen de GGD de indexering aan te passen aan de Achterhoekse indexeringsnorm.</p>	<p>T.a.v. de indexering: Wij constateren dat diverse gemeenten bedenkingen hebben tegen wijze van indexeren. Wij benadrukken nogmaals dat het Algemeen Bestuur tot deze systematiek heeft besloten in november 2015. Wij vinden deze systematiek redelijk; blijkbaar wordt deze als ingewikkeld en ondoorzichtig ervaren.</p> <p>Gelet op de bedenkingen vanuit de gemeenten zijn wij voornemens om in 2019 met gemeenten te overleggen over de vraag of er redelijke alternatieven voor de indexeringssystematiek zijn. Voor de programmabegroting 2020 achten wij dit nu niet haalbaar en stellen voor deze systematiek daarom voor die begroting nog te handhaven.</p>
<p>Apeldoorn</p>	<p><i>Brief d.d. 28-3-2019:</i></p> <p>Financiële kader Zij kunnen instemmen met het financiële kader voor 2020, ondanks de stijging van de inwonerbijdrage die duidelijk hoger is dan waar zij rekening mee hebben gehouden.</p>	

Gemeente	Zienswijze	reactie DB
	<p>Nu Niet Zwanger In Apeldoorn bestaat een samenwerkingsverband van meerdere organisaties die kwetsbare moeders en gezinnen helpt een zwangerschap uit te stellen. Apeldoorn staat open voor een nadere kennismaking met het Programma Nu Niet Zwanger om te kijken of dit een aanvulling kan zijn op hun werkwijze.</p>	---
Berkelland	<p><i>Brief d.d. 1 maart 2019:</i></p> <p>Indexering Berkelland stelt voor om de inflatiecorrectie op 2% te stellen.</p> <p>Het Dagelijks Bestuur van de GGD stelt voor de indexering van de inwonerbijdrage voor 2020 vast te stellen op 5,31%. Dit percentage is gebaseerd op de actuele informatie van het CPB met betrekking tot indexcijfers.</p> <p>In 2014 heeft de raad besloten om wat betreft het indexpercentage van gemeenschappelijke regelingen aan te sluiten bij een gezamenlijk standpunt van de Achterhoekse gemeenten. Dit houdt in dat de bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen stijgt of daalt met het laagste percentage van het nominale accres en de prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product. Daarnaast vindt er achteraf een correctie plaats op basis van de werkelijke cijfers. Op basis hiervan is de indexering door de Achterhoekse gemeenten voor 2020 vastgesteld op 2%.</p>	<p>T.a.v. de indexering: Zie reactie bij gemeente Aalten.</p>
Bronckhorst	<p><i>Brief d.d. 20-02-2019:</i></p> <p>1. De GGD gaat voor 2020 uit van een indexering voor loon- en prijsstijgingen van 5,31%. Dit is hoger dan de indexering van</p>	<p>Bij 1: zie reactie gemeente Aalten.</p>

Gemeente	Zienswijze	reactie DB
	<p>2% die in de regio Achterhoek is afgesproken om te hanteren voor gemeenschappelijke regelingen. Wij verzoeken u voor de begroting 2020 van de GGD ook uit te gaan van een indexering van 2 %, die we ook als gemeenten hanteren voor gemeenschappelijke regelingen.</p> <p>2. Het programma "Nu niet zwanger" is een mooi programma gericht op kwetsbaar ouderschap. In 2018 en 2019 wordt dit programma bekostigd uit de balanspost seksuele gezondheid van de GGD. Wij verzoeken u ook voor 2020 dekking te zoeken voor dit programma binnen de begroting van de GGD.</p>	<p>Bij 2: Zoals in de uitgangspunten voor de begroting 2020 verwoord, gaan wij in 2019 bespreken in welke vorm het programma 'Nu Niet Zwanger' gestalte kan krijgen.</p>
<p>Brummen</p>	<p><i>Conceptbrief d.d. 25-2-2019:</i></p> <p>1. Kostenbesparing wettelijk verplichte taken De GGD NOG voert een aantal wettelijk verplichte taken uit. De gemeente Brummen vraagt u om te kijken op welke wijze deze taken goedkoper en efficiënter kunnen worden uitgevoerd. Wij vragen u om op de uitvoering van de wettelijk verplichte taken een besparing te realiseren ter hoogte van 5%.</p> <p>Voor een aantal producten wordt bovenop de wettelijke taak van de gemeente nog een extra inspanning geleverd. Wij zouden graag meer inzicht krijgen in de effectiviteit van de wettelijke taken en de extra inspanningen daarbovenop.</p> <p>2. Herzien van indexeringssystematiek De GGD NOG hanteert in de uitgangspuntennota 2020 een indexeringssystematiek (vastgesteld door het AB) waarbij de gebruikte CPB-cijfers voor de vastgestelde inwonerbijdrage 2019 (op basis van de korte termijn raming december 2017) worden</p>	<p>Bij 1: Wij hebben de lijn dat een discussie over bezuinigingen moet plaatsvinden op basis van een inhoudelijke takendiscussie. Wij zien op dit moment geen breed gedragen wens voor deze bezuiniging.</p> <p>Bij 2: Zie reactie gemeente Aalten.</p>

Gemeente	Zienswijze	reactie DB
	<p>vergeleken met de laatst bekende CPB-cijfers (korte termijn raming september 2019). Het CPB geeft de cijfers over een periode van 4 jaar (2016 t/m 2019). De verschillen tussen deze twee cijfers is de correctie op de inwonerbijdrage 2019 die gebruikt wordt voor de bepaling van de inwonerbijdrage 2019. Deze correctie bedraagt 3,4%. Hierdoor stijgt de gewogen index met 5,31%.</p> <p>Deze wijze van indexeren betekent dat de inwonerbijdrage voor 2020 stijgt naar € 162.191 voor publieke gezondheid en € 164.280 voor JGZ. In totaal € 326.471. Een stijging ten opzichte van 2019 van € 14.290. Hiermee hebben we in onze meerjarenbegroting die gebaseerd is op de inwonerbijdrage 2019 geen rekening gehouden.</p> <p>De gemeente Brummen vraagt u om de indexeringssystematiek te herzien waarbij wordt uitgegaan van een geactualiseerde basis waarvoor de verwachte loon- en prijsontwikkeling voor het komende jaar wordt berekend</p> <p>3. Publieke gezondheid statushouders Met betrekking tot de bekostiging van de publieke gezondheid statushouders heeft de gemeente Brummen eerder aangegeven dat het niet vanzelfsprekend is dat de verhoogde bijdrage jaarlijks wordt toegepast. Het betreft in 2019 een verhoging van €0,36 per inwoner. Het is voor ons niet duidelijk of deze verhoging van de inwonersbijdrage op langere termijn nog noodzakelijk is. Wij verzoeken u om hierover meer inzicht te verschaffen.</p> <p>4. Nu Niet Zwanger In uw brief aan de gemeenteraden geeft de GGD NOG aan dat men nu reeds uitgaat van gemeentelijke financiering van het programma Nu Niet Zwanger vanaf 2020. Dit is een voorbeeld</p>	<p>Bij 3: Wij zullen inzicht verschaffen in de verhoging van de inwonerbijdrage ten behoeve van de bekostiging van de publieke gezondheid voor statushouders.</p> <p>Bij 4: Zie reactie bij gemeente Bronckhorst.</p>

Gemeente	Zienswijze	reactie DB
	van een product waarvan wij vinden dat lokaal de keus gemaakt moet worden of dit afgenomen gaat worden of niet, dus een D-taak/plusproduct.	
Doetinchem	<p><i>Brief d.d. 8-3-2019:</i></p> <p>Zienswijze ta.v. het financiële en beleidsmatige kader 2020: De uitgangspunten voor de begroting 2020 geven geen aanleiding tot een zienswijze.</p>	---
Elburg	<p><i>Mededeling in AB d.d. 11-4-2019:</i></p> <p>Elburg dient geen zienswijze in.</p>	---
Epe	<p><i>Collegebesluit d.d. 29-1-2019:</i></p> <p>Het college stemt in met de uitgangspunten voor de GGD-begroting 2019.</p>	---
Ermelo	<p><i>Concept zienswijze d.d. 28-2-2019:</i></p> <p>Zienswijze op uitgangspuntenbrief 2020 GGDNOG Wij delen uw mening, dat indexering altijd in relatie staat tot de werkelijke ontwikkeling van de kosten. Echter, wij delen niet het standpunt om de indexering van de afgelopen jaren vanaf 2016 achteraf te corrigeren aan de hand van de werkelijke cijfers. Het leidt ditmaal tot een forse bijstelling van 5,31%. Het is in onze ogen onlogisch, dat voor de loonindexering achteraf gecorrigeerd wordt op de jaren 2016 en 2017. Wij gaan er namelijk vanuit, dat in de salarisraming voor 2019 de laatst</p>	<p>T.a.v. de indexering: In de zienswijze is een onjuiste aanname gedaan. In de salarisraming voor 2019 is niet de laatste bekende cao ontwikkeling meegenomen. De salarisraming is gebaseerd op de door het Algemeen Bestuur laatst vastgesteld index bij de programmabegroting 2019.</p> <p>De conclusie dat er sprake is van dubbele compensatie is onjuist. Wij hebben de inwonerbijdrage 2019 te laag geïndexeerd. Dat wordt bij de programmabegroting 2020</p>

Gemeente	Zienswijze	reactie DB
	<p>bekende cao-ontwikkelingen zijn meegenomen. Dan is er geen redenen om hierop terug te komen. Wij begrijpen, dat de door het AB destijds vastgestelde methodiek u hiertoe noopt. Dat is voor ons dan ook reden om deze methodiek juist nu bij het vaststellen van de kaders voor de komende begroting ter discussie te stellen.</p> <p>Conclusie : Wij kunnen ons niet vinden in voortzetting met deze indexeringsmethodiek, omdat de huidige methodiek tot een dubbele compensatie van reeds toegekende gelden leidt. Dat geeft een onjuiste balans in de toekenning van loon-en prijscompensatie.</p> <p>Verzoek tot herziening indexeringsmethodiek Wij verzoeken u de methodiek van indexeren te herzien per 2020 en meer aan te laten sluiten bij de gemeentelijke realiteit. Wij geven de voorkeur aan een uniforme indexeringsvorm, zonder enige vorm van verrekening achteraf. Hierbij kan het zijn dat de GGD NOG wellicht het ene jaar teveel en het andere jaar iets te weinig ontvangt, maar door de jaren heen is de verwachting dat dit deze schommelingen tegen elkaar weggestreept kunnen worden.</p>	<p>inzichtelijk. De gehanteerde methode betekent dat wij de inwonerbijdrage 2019 niet aanpassen.</p> <p>Verder zie reactie bij gemeente Aalten.</p>
Harderwijk	<p><i>Mededeling in AB d.d. 11-4-2019:</i></p> <p>Harderwijk dient geen zienswijze in.</p>	---
Hatterm	<p><i>E-mail d.d. 12-2-2019:</i></p> <p>Het college (15 januari 2019) en de raad (11 februari 2019) van de gemeente Hatterm hebben de Bestuursagenda GGD NOG 2019-2023 en de uitgangspunten begroting 2020 besproken en hebben besloten om geen zienswijze in te dienen.</p>	---

Gemeente	Zienswijze	reactie DB
Heerde	<p>Brief d.d. 19-2-2019:</p> <p>Gemeenteraad stemt in met de uitgangspunten en dient geen zienswijze in.</p> <p><i>AB-peiling d.d. 14-2-2019:</i></p> <p>Wil het programma Nu niet zwanger in de komende maanden bespreken.</p>	<p>---</p> <p>T.a.v. Nu Niet Zwanger: Zie reactie bij gemeente Bronckhorst.</p>
Lochem	<p>Brief d.d. 5-3-2019</p> <p><i>Financiële uitgangspunten</i></p> <p>Financieel gezien is de uitgangspuntennota in lijn met de Lochemse begroting en kunnen wij ons eveneens vinden in de financiële uitgangspunten waaronder de voorgestelde indexeringsmethodiek. Wij zien de GGD, nog steeds, als een belangrijke partner binnen de definitie van (positieve) gezondheid. De gemeente Lochem is tevreden over de uitvoering van de taken van de GGD en ziet efficiency-voordelen in het uitvoeren van gezondheidszorgtaken via een gemeenschappelijke regeling.</p>	<p>---</p>
Montferland	<p>Conceptreactie d.d. 25-2-2019</p> <p><i>1. Indexering</i></p> <p>Montferland is zich er van bewust dat de GGD het 'Apeldoorns-model' hanteert. Dit op basis van eerdere besluitvorming in het A.B. Echter, deze systematiek sluit niet aan op hetgeen door de Achterhoekse gemeenten wordt gehanteerd bij de indexering van gemeenschappelijke regelingen. Dit leidt —vrijwel- jaarlijks tot een 'rituele dans' waarbij vanuit de Achterhoekse gemeenten, of tenminste een deel daarvan, een zienswijze wordt ingediend</p>	<p>T.a.v. de indexering: Zie reactie bij gemeente Aalten.</p>

Gemeente	Zienswijze	reactie DB
	<p>op de te hanteren indexering bij de programmabegroting van de GGD. Vervolgens wordt er anders besloten in het A.B. en wordt daarmee een verplichte uitgave voor alle gemeenten. Daarom als zienswijze dat wij graag nog in 2019 de indexeringsmethodiek ter discussie gesteld zien hetgeen er in resulteert dat er een bevredigende oplossing wordt gevonden voor alle gemeenten en daarmee voornoemde 'rituele dans' t.a.v. het indexeringspercentage de komende jaren achterwege kan blijven.</p> <p><i>2. Financiële en beleidsmatige kaders GGD begroting 2020.</i> Wij kunnen niet instemmen met het voorgestelde indexeringspercentage van 5,31%. Binnen de Achterhoekse gemeente is afgesproken de indexering 2020 voor gemeenschappelijke regelingen te beperken tot maximaal 2%. Wij verzoeken u dit percentage te hanteren voor de inwonerbijdrage begroting 2020. Het door u voorgestelde percentage wijkt hier erg (naar boven) van af.</p> <p><i>3. Nu Niet Zwanger</i> Het programma "Nu niet zwanger", gericht op kwetsbaar ouderschap, is een goed initiatief dat wij kunnen ondersteunen. In 2018 en 2019 wordt dit programma bekostigd uit de balanspost 'seksuele gezondheid'. Wij verzoeken u te bevorderen dat voor dit programma ook na 2019 dekking wordt gevonden binnen de GGD begroting.</p>	<p>T.a.v. de financiële en beleidsmatige kaders: Zie reactie bij gemeente Aalten.</p> <p>T.a.v. Nu Niet Zwanger: Zie reactie bij gemeente Bronckhorst.</p>
Nunspeet	<p><i>Brief d.d. 22-2-2019:</i></p> <p>De raad geeft de opdracht het AB een voorstel te doen om de indexeringsystematiek opnieuw te bezien. De gemeente Nunspeet wil het programma Nu Niet Zwanger als plusproduct opnemen.</p>	

Gemeente	Zienswijze	reactie DB
	<p><i>Indexeringssystematiek:</i> Nunspeet vindt de door de GGD gehanteerde methodiek niet langer gewenst, omdat niet duidelijk is wat de daadwerkelijke salariskosten zijn en wat het vertrekpunt is. Er wordt bij raming te lang voortgeborduurd op prognoses van enkele jaren terug die vervolgens weer gedurende een lange periode worden nagecalculeerd.</p> <p>Ook de huidige methodiek voor het berekenen van de inflatie adviseert Nunspeet ter discussie te stellen. Beter is voor het komende begrotingsjaar uit te gaan van het percentage zoals jaarlijks vermeld wordt in de septembercirculaire en daarbij geen nacalculatie meer toe te passen. Dit versimpelt de methodiek en zal qua uitkomst op de lange termijn vrijwel gelijk zijn aan de huidige werkwijze.</p> <p><i>Nu Niet Zwanger:</i> Gezien de eventuele gevoeligheid van dit programma wil Nunspeet in 2019 nader onderzoeken hoe ze invulling aan dit thema willen geven. Daarom geeft de raad opdracht om dit programma in 2020 als plusproduct op te nemen.</p>	<p>T.a.v. de indexering: Zie reactie bij gemeente Aalten.</p> <p>T.a.v. Nu Niet Zwanger: Zie reactie bij gemeente Bronckhorst.</p>
Oldebroek	<p><i>Besluit gemeenteraad d.d. 7-3-2019:</i></p> <p>De raad van de gemeente Oldebroek besluit geen zienswijze in te dienen over de financiële uitgangspunten voor de begroting 2020 GGD Noord- en Oost-Gelderland.</p>	---
Oost Gelre	<p><i>Brief d.d. 18-3-2019:</i></p> <p><i>Als zienswijze brengen wij in dat dat voor de begroting 2020 een indexering van de inwonerbijdrage van maximaal 2% acceptabel is.</i></p>	<p>T.a.v. de indexering: Zie reactie bij gemeente Aalten.</p>

Gemeente	Zienswijze	reactie DB
	<p>Het Dagelijks Bestuur stelt voor om de indexering van de inwonerbijdrage voor 2020 vast te stellen op 5,31%. Dit percentage is gebaseerd op de actuele informatie van het Centraal Planbureau met betrekking tot indexcijfers.</p> <p>In 2014 is door de raad besloten om wat betreft het indexpercentage van gemeenschappelijke regelingen aan te sluiten bij een gezamenlijk standpunt van de Achterhoekse gemeenten, inhoudend dat de bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen stijgt of daalt met het laagste percentage van het nominale accres en de prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product. Daarnaast vindt er achteraf een correctie plaats op basis van de werkelijke cijfers. Op basis hiervan is de indexering voor 2020 vastgesteld op 2%.</p> <p>De GGD gebruikt voor de loonkostenontwikkeling het indexcijfer Loonvoet sector overheid. Voor de materiële kostenindex is dat de Prijs overheidsconsumptie netto materiaal. De GGD stelt voor om de indexering van de afgelopen jaren te corrigeren. Dit houdt in dat ze over 2020 een loonkostenindex van 6,9% willen hanteren. Deze wordt voor 3,4% veroorzaakt door een correctie over de jaren 2016-2019. De rekeningresultaten van de gecorrigeerde jaren waren niet dusdanig dat correctie achteraf nodig is. De loonkostenindex in de septembercirculaire is 3,5%. De indexering voldoet derhalve niet aan de norm die de Achterhoekse gemeenten stellen, namelijk de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product.</p>	
Oude IJsselstreek	<p><i>Brief d.d. 5-3-2019:</i></p> <p>De raad van de gemeente Oude IJsselstreek dient geen zienswijze in over de uitgangspunten voor de begroting 2020.</p>	

Gemeente	Zienswijze	reactie DB
<p>Putten</p>	<p><i>Brief d.d. 7-3-2019</i></p> <p>De raad van de gemeente Putten stemt in met de Uitgangspunten begroting 2020.</p> <p><i>De gemeente Putten ziet het programma 'Nu niet zwanger' graag aangeboden als plus-product.</i></p> <p>Het is nog niet duidelijk wat de aard en omvang van deze problematiek rondom kwetsbaar ouderschap' binnen de gemeente Putten is.</p> <p>Het is nog niet duidelijk wat de lokale behoeften rond dit onderwerp zijn. De gemeente Putten wil eerst zelf onderzoeken hoe aan dit thema lokaal invulling gegeven moet worden. Daarmee is het voor Putten niet wenselijk om dit op te nemen in het collectieve aanbod.</p> <p><i>De door de GGD gehanteerde indexatie methodiek is niet langer gewenst.</i></p> <p>Het is niet duidelijk wat de daadwerkelijke salariskosten zijn en wat het vertrekpunt is. Er wordt voort bij raming te lang voortgeborduurd op prognoses van enkele jaren terug die vervolgens weer gedurende een lange periode worden na gecalculeerd. Wij adviseren dit te doorbreken. Een aangrijpingspunt is het thans gevraagde percentage van 6,9%. Door ons wordt geadviseerd om voor de begroting 2020 uit te gaan van de daadwerkelijke loonsom naar de stand van 1-1-2019 welke is gebaseerd op het functieboek en de daarbij door het AB toegestane formatie. Op dit basisbedrag wordt de verwachte loonstijging voor 2019 en in dit geval de inschatting voor de loonsomontwikkeling 2020 incl. verwachte premiestijging. Daar kan een prognose van de periodieken bij worden betrokken. Een nacalculatie wordt losgelaten omdat dit automatisch wordt rechtgetrokken bij de volgende begroting.</p>	<p>T.a.v. Nu Niet Zwanger: Zie reactie bij gemeente Bronckhorst.</p> <p>T.a.v. de indexatie: Zie reactie bij de gemeente Aalten. Het gevraagde percentage bedraagt overigens 5,23%.</p>

Gemeente	Zienswijze	reactie DB
	Immers dan wordt uitgegaan van de daadwerkelijke loonkosten per 1-1-2020.	
Voorst	<p><i>E-mail d.d. 26-2-2019:</i></p> <p>Stukken zijn in de raad van 11 februari 2019 besproken. Voorst dient geen zienswijze in.</p>	---
Winterswijk	<p>Brief d.d. 4-3-2019:</p> <p><i>Zienswijze over uitgangspunten voor begroting 2020</i></p> <p>De raad is het niet eens met de voorgestelde indexering van +5,31%. Op basis van de regionaal gehanteerde rekenwijze voor indexering van de gemeenschappelijke regelingen vindt de raad een verhoging van de inwonerbijdrage met maximaal +2,00% acceptabel.</p>	Zie reactie Aalten.
Zutphen	<p><i>Brief d.d. 12 maart 2019:</i></p> <p>Zutphen verzoekt voor het financiële kader de GGD uit te gaan van een indexering van 0%.</p> <p>Zutphen erkent dat de voorgestelde indexering van 5,31% correct berekend is en begrijpt ook dat indexering nodig is omdat ook bijvoorbeeld de loonkosten, huur en energie stijgen. Tegelijkertijd vinden zij een kostenverhoging van 5,31% in hun lokale situatie onevenredig ten opzichte van de realiteit van veel andere organisaties. Zutphen moet zwaar bezuinigen, waardoor ook veel organisaties in Zutphen fors moeten bezuinigen. Daarom vragen zij de GGD om bij de GGD-programmabegroting van 2020 uit te gaan van een indexering van 0%. Voor de GGD</p>	<p>-</p> <p>T.a.v. de indexering: Zie reactie bij de gemeente Aalten.</p> <p>T.a.v. de bezuiniging: Zie ook de reactie bij de gemeente Brummen. Wij zien op dit moment geen breed gedragen wens voor deze bezuiniging.</p>

Gemeente	Zienswijze	reactie DB
	betekent dit een impliciete bezuiniging van 5,31%. Zij vragen de GGD om met voorstellen te komen om dit te realiseren.	

